

ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะด้านบริหารของหัวหน้าสถานีนอมนามัยในเขต 6

ชัยณรงค์ สุขขำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะด้านบริหารของหัวหน้าสถานีนามัยในเขต 6 (FACTORS EFFECTING THE MANAGERIAL COMPETENCIES OF HEADS OF HEALTH CENTERS IN REGION 6, THAILAND)

ชัยณรงค์ สุขขำ 4736601 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ปิยธิดา ตรีเดช, ศ.ค., วงเดือน ปั้นดี, ศ.ค., สุกจิตรา นิลเลิศ, ปช.ค.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับสมรรถนะด้านบริหาร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร กับสมรรถนะด้านบริหาร ของหัวหน้าสถานีนามัยในเขต 6 การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงอรรถาธิบาย กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าสถานีนามัยหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าสถานีนามัยใน เขต 6 จำนวน 290 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2549 ถึง 15 มกราคม 2550 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test, ANOVA และ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่าหัวหน้าสถานีนามัยในเขต 6 มีสมรรถนะด้านบริหารอยู่ในระดับปานกลาง วัฒนธรรมองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า หัวหน้าสถานีนามัยในเขต 6 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะด้านบริหาร(ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์, ด้านการริเริ่ม, ด้านการค้นหาข้อมูล ข่าวสารและด้านภาวะผู้นำกลุ่ม) แตกต่างกัน หัวหน้าสถานีนามัยในเขต 6 ที่มีการใช้เทคโนโลยี/อุปกรณ์ต่างๆ มีสมรรถนะด้านบริหาร (ยกเว้นด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสาร) แตกต่างจากที่ไม่มีการใช้เทคโนโลยี/อุปกรณ์ต่างๆ หัวหน้าสถานีนามัยในเขต 6 ที่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถนะด้านบริหาร (ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านทีมงานและปฏิบัติการร่วมและด้านการพัฒนาผู้อื่น) ต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา และพบว่า วัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านบริหารทุกด้าน ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้หัวหน้าสถานีนามัยได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น สนับสนุนให้มีการจัดหา เทคโนโลยี/อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในงานด้านบริหาร และกระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี/อุปกรณ์ต่างๆ เหล่านี้ให้มากที่สุด จัดการฝึกอบรมหรือส่งหัวหน้าสถานีนามัยเข้ารับการอบรมที่เหมาะสมกับสมรรถนะของแต่ละบุคคล และสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะด้านบริหารให้สูงขึ้น

คำสำคัญ: หัวหน้าสถานีนามัย/ วัฒนธรรมองค์กร / สมรรถนะ/ สมรรถนะด้านบริหาร

FACTORS EFFECTING THE MANAGERIAL COMPETENCIES OF HEADS OF HEALTH CENTERS IN REGION 6, THAILAND.

CHAINARONG SUKKAM 4736601 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION

THESIS ADVISORS: PIYATHIDA TRIDECH, Dr.P.H. WONGDYAN PANDII, Dr.P.H., SUJITRA NINLERT, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this research was to evaluate the level of managerial competencies and study relationships between personal characteristics, job data, organization culture and managerial competencies of heads of health centers in region 6, Thailand. This study is explanatory research. Research subjects consisted of 290 heads of health center in region 6. The data collection used questionnaires constructed from the literature review. Data collection was done from 1 December, 2006 to 15 January, 2007. The data was analyzed using t-test, ANOVA and Pearson product moment correlation coefficient.

It was found from the research that the overall managerial competencies of head of health center in region 6 were moderate. Organization cultures were moderate. Results of analysis showed that different levels of education of heads of health center result in different managerial competencies such as analytical thinking, initiative, information seeking and team leadership. Using technology/equipment result in managerial competencies except in the area of information seeking. Training results in managerial competencies in achievement orientation, teamwork and cooperation and developing other. A positive organizational culture had a positive relationship with overall managerial competencies. The results of this research suggest that health administrators should foster future education for heads of health centers. Health administrators should support technology/equipment for management of health centers and promote their use of it. Health administrators should provide training programs for heads of health centers or send them to appropriate training programs. A positive organizational culture should be promoted for development of managerial competencies.

KEY WORDS: HEADS OF HEALTH CENTERS/ ORGANIZATION CULTURE/ COMPETENCY/ MANAGERIAL COMPETENCY

139 pp.